

ת"פ (מרכז) 34561-01-23 - מדינת ישראל נ' קובי-בן רווח

ת"פ (מרכז) 34561-01-23 - מדינת ישראל נ' קובי-בן רווח מחוזי מרכז

ת"פ (מרכז) 34561-01-23

מדינת ישראל

נגד

קובי-בן רווח (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד מושקוביץ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[14.07.2024]

כבוד השופטת מרב גרינברג

גזר דין

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר דיוני בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות גידול סם לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה"), החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודה ונטילת חשמל, לפי סעיף 400 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, החל מיום 31.5.22 ועד למעצרו ביום 3.1.23 שכר הנאשם בית ביישוב סביון בעלות של כ- 12,500 ₪ לחודש. במהלך תקופה זו, במועד שאינו ידוע, הקים הנאשם בחמישה חדרים בבית מעבדה לגידול צמחי סם מסוג קנביס, לצורך גידולם צייד הנאשם את המעבדה בין היתר במזגנים רבים, 90 שנאים, 8 מפוחים ופילטרים, 330 אדניות, מכונת גריסה, מכונת שטיפה ומסור מנוע. עוד במועד שאינו ידוע במדויק חיבר את הבית בחיבור פיראטי ללוח החשמל וזאת כדי לצרוך חשמל ללא תשלום. במהלך התקופה גידל הנאשם והחזיק בבית 547 שתילי סם במשקל כולל של 138.7 ק"ג נטו. שווי הסם מוערך ב-100-50 ₪ פר גרם, עוד החזיק ביום מעצרו סם מסוג קטמין במשקל 06.39 שלא לשימוש עצמי. הנאשם גנב בתקופת הפעלת המעבדה חשמל בשווי של כ-225,000 ₪.

תסקיר שירות המבחן

3. בהסכמת הצדדים הופנה הנאשם לתסקיר שירות מבחן. הנאשם בן 34, נשוי ואב לילדה בת שנתיים. הנאשם בן למשפחה חרדית ולה 14 ילדים, סיים 8 שנות לימוד, מגיל 13 החל לנהל אורח חיים חילוני ובתגובה הוריו נידו אותו וניתקו איתו קשר. הנאשם ניהל במשך שנים אורח חיים השרדתי, שוטט ברחובות, עבד בעבודות מזדמנות והתמודד עם קשיים רגשיים וכלכליים ללא מעורבות גורמי טיפול. בהעדר תמיכה משפחתית ומצורך לקבל תחושת שייכות חבר מגיל צעיר לחברה שולית ואלימה. לנאשם שתי הרשעות קודמות, האחרונה משנת 21 בגין עבירות אלימות וסמים בגינה נדון לעונש מאסר. הנאשם החל לצרוך סמים בתדירות גבוהה מגיל 14 וביטא עמדות מקלות ביחס לסמים אך לא ניהל אורח חיים התמכרותי. בתיק זה הועבר הנאשם תחילה למעצר בתנאי איזוק והיה נתון בפיקוח שירות המבחן, מסר בדיקות שתן נקיות ושולב בקבוצה לעצורי בית. על רקע הפרות תנאים מהותיות הוחזר למעצר (8/23).

4. אשר ליחסו לעבירות בתיק זה - הנאשם התקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו ובלטו בתגובתו עמדות ממזערות ומטשטשות של מעשיו, הוא השליך אחריות על מעשיו לכך שהיה תחת השפעת סמים ונתון ללחץ של גורמים חיצוניים להחזיר חובות שצבר, לדבריו נענה לדרישותיהם והסכים לבצע את העבירות בהן הורשע. הנאשם שלל נזקקות טיפולית בתחום ההתמכרות וביטא עמדות לגיטימציה לצריכת סמים קלים, הביע מוטיבציה להשתלב בהליכי טיפול בשב"ס. כיום הנאשם שעצור בבית מעצר "רימונים" משמש אחראי בית כנסת ושולב בקבוצה בחינוך, שוהה באגף נקי מסמים. מדיווח שהתקבל משב"ס עולה כי תפקודו תקין, משתף פעולה עם גורמי הטיפול. שירות המבחן התרשם כי נוכח נסיבותיו ותנאי גדילתו מתקשה בעיקר במצבי לחץ ומשבר כלכלי בהפעלת שיקול דעת ובעל נטייה אימפולסיבית לפנות להתנהגות עוברת חוק. נוכח קשיים בלקיחת אחריות ובשיתוף פעולה עם גורמי טיפול העריכו כי נשקף ממנו סיכון להישנות עבירות פליליות. לפיכך נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית והמליץ על ענישה קונקרטי שתבהיר לו את חומרת העבירה ותהווה גורם הרתעה לבלימת התנהגות עוברת חוק וכן המליץ על שילובו בהליכי טיפול במסגרת מאסרו.

תמצית הטיעונים לעונש

5. המאשימה, באמצעות ב"כ עו"ד קרן לוי, עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו, ובהם הנזק לציבור והפגיעה בשלומם וביטחונם. עוד עמדה על נסיבות ביצוע העבירה שכללו תכנון מוקדם ומוקפד, השקעה כספית משמעותית, זמן ומשאבים. לטענתה, התופעה של הקמת מעבדות לייצור והפקת סם ממניע כלכלי הפכה למכת מדינה, חומרתן ותדירותן מחייבות ענישה מחמירה. עוד עמדה על כמות הסם הגדולה, פוטנציאל הנזק הרב הגלום בכך, על הנזק העקיף בדמות עבירות נלוות, ועל כן עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה. לפיכך עתרה למתחם ענישה הנע בין 28-54 חודשי מאסר. נוכח עברו הפלילי של הנאשם והסיכון הנשקף ממנו ביקשה למקמו מעט מתחת למרכז המתחם, ולענישה נלווית בדמות מאסר מרתיע וקנס מכביד.

6. ב"כ הנאשם, עו"ד מושקוביץ עמד בטיעונו בע"פ ובכתב, על הודאת הנאשם במיוחס לו וביקש ליתן משקל משמעותי לנסיבותיו. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה רבה שבמסגרת ניתנו לשיטתו עונשים מתונים משמעותית מעתירת המאשימה גם במקרים חמורים יותר. עוד עמד בהרחבה על נסיבות חייו המורכבות של הנאשם ועל הפגיעה הקשה במשפחתו הצעירה ככל שיוטל עליו עונש מאסר ממושך. לדבריו הנאשם ביצע את העבירות בשל לחצים שהופעלו עליו לאחר שהתקשה להחזיר הלוואה שנטל בשוק האפור, הוא שילם מחירים אישיים כבדים, הסתיר מאשתו את הסתבכותו הכלכלית ותקופת המעצר הייתה לו קשה ומרתיעה. עוד נטען, כי במהלך ניהול התיק חוו בני הזוג משבר קשה ורק לאחרונה הצליחו לייצב את הקשר ביניהם. עוד לטענתו בתקופת הפיקוח, בעת שהיה נתון בפקא"ל, מסר בדיקות שתן נקיות ושיתף פעולה עם גורמי הטיפול, וגם כיום במעצר תפקודו חיובי והוא מבטא מוטיבציה ראשונית להשתלב בהליכי טיפול במהלך מאסרו. ב"כ הנאשם שב והדגיש את הפגיעה הקשה של עונש המאסר בבת זוגו, כיום היא מתגוררת בבית הוריה, אביה סובל מנכות והיא מצפה שהנאשם ישוב הביתה במהרה על מנת לחזק את הזוגיות ולשקם את התא המשפחתי. הנאשם חידש לאחרונה את הקשר עם אביו לאחר נתק ממושך, גם אביו חולה במחלה קשה (נ/1), עוד נותר הנאשם חב חובות רבים (נ/2). לשיטת ב"כ הנאשם מתחם העונש ההולם את נסיבות התיק נע בין מאסר בדרך של עבודות שירות למאסר בן 18 חודשים ונוכח נסיבות חיים קשות וחריגות ראוי למקם את עונשו של הנאשם בתחתיתו. באשר לקנס, נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם ומשפחתו וחובות שיצטרך להשיב מבקש להסתפק בקנס מתון. עוד ביקש ליתן משקל לעדות מר מוטי אזרד, שיתחייב לסייע לנאשם להשתקם לאחר סיום מאסרו. הצדדים הגישו אסופת פסיקה לתמיכה בעתירתם העונשית.

7. מטעם הנאשם העיד מר מוטי אזרד, לדבריו הוא עבריין לשעבר שעוסק מזה 30 שנה בשיקום עבריינים. העד סיפר כי הקשר ביניהם נוצר במהלך ניהול התיק ומאז שוחח עם הנאשם רבות והתרשם כי רוצה לערוך שינוי בחייו והבטיח לתמוך בו ולסייע לו. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו, לדבריו ניסה לטפל בעצמו וביקש הזדמנות לשקם את חייו.

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

9. אין צורך להכביר מילים באשר לחומרת מעשי הנאשם ופגיעתם בערכים המוגנים של בריאות הציבור, שלומו, ביטחונו וחשיפתו לנזקים ישירים ועקיפים הנגרמים כתוצאה מגידול סמים בהיקף כה נרחב. פסיקת בית המשפט העליון עמדה לא אחת על הצורך במיגור עבירות גידול סמים במעבדות ייעודיות ועל פוטנציאל הנזק הטמון בה "הלכה מושרשת היא שבעבירות של ייצור והפקת סם מסוכן בכמות משמעותית, על הענישה להיות מחמירה ומרתיעה. עבירות כאלו מעוררות צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים" (ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני (27.4.2022); ע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל (12.8.2018); ע"פ 5807/17 משה דרחי נ' מדינת ישראל (18.6.2018); עפ"ג (מח'-מרכז) 27388-03-20 מדינת ישראל נ' סויסה (14.12.2020).

10. מדרג חומרתה של עבירת הגידול נקבע בהתאם לנסיבותיה, כך בין היתר ייבחנו מידת התכנון המוקדם, היקף השתילים, כמות ומשקל הסמים שגדלו והכלים והמשאבים שהושקעו בגידול (ע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל (8.3.2017)). בענייננו, הנאשם הקים מעבדה שנפרשה על פני חמישה חדרים, בבית רחב ידיים אותו שכר למשך תקופה של מספר חודשים עד למעצרו. המועד המדויק של הקמת המעבדה אינו ידוע אך נסיבות שכירת הבית ושכר הדירה הגבוה מלמדים כי נשכר למטרת הקמת המעבדה, לכך אוסיף את ציודו בציוד רב ויקר ערך הכולל מזגנים רבים וציוד נוסף לגידול. הנאשם הוא המבצע הבלעדי של העבירה, תפעל את המעבדה וגידל בה שתילי סם בכמות רבה ובמשקל של כ-138 ק"ג נטו. עוד ערך הנאשם בעצמו שינויים בלוח החשמל וחיבר את מעבדת הסמים שהוקמה לחשמל באופן פיראטי במטרה להימנע מתשלום בעבור צריכת החשמל הגבוהה, באמצעות כך גנב חשמל בסכום שלא פחת מ-225,000 ₪. לטענת הנאשם הוא ביצע את העבירה בלחץ גורמים שוליים להם חב חוב כספי שהתקשה להשיב, עם זאת ניתן להתרשם כי המעשה קשור בקשר הדוק לכך שניהל אורח חיים שולי שכלל שימוש בסם. פעילות המעבדה הופסקה עם מעצרו. פוטנציאל הנזק ממעשי הנאשם גבוה, אין לדעת האם חלק מהסמים כבר הופצו אך ברי שמרביתם יועדו שלא לשימוש עצמי. בהינתן משקל הסם הגבוה, משך תפעול המעבדה והרקע להקמתה מצאתי כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף ממשי.

מדיניות הענישה הנוהגת

11. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי מנעד הענישה בעבירות גידול סם במעבדות בהיקפים דומים כולל ברובו עונשי מאסר שאינם קצרים. עוד מורה הפסיקה, כי בעבירות גידול סם יינתן משקל בכורה לאינטרס הציבורי והרתעת הרבים על פני נסיבותיו של הנאשם (ע"פ 2194/14 בן שמעון נ' מדינת ישראל (10.9.2014)).

בע"פ 238/23 יונה נ' מדינת ישראל (28.6.23) נדון עניינו של נאשם שהקים מעבדה לגידול קנבוס, בה נתפס סם במשקל 113.42 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 25-50 חודשי מאסר. הנאשם, לחובתו עבר פלילי רלוונטי, נסיבות חייו מורכבות, נדון למאסר בן 25 חודשים. בית המשפט העליון קיבל חלקית את ערעורו ובהתחשב בנכונותו לשיקום העמיד עונשו על 21 חודשים;

בע"פ 5630/22 קניובסקי נ' מדינת ישראל (2.2.23) נדחה ערעור נאשם שהורשע בהקמת מעבדה וגידול קנבוס במשקל של 100 ק"ג במשך כחודשיים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 30-54 חודשי מאסר. לחובת הנאשם עבר פלילי מינורי, נסיבות חייו לא פשוטות, עבר הליך שיקומי מסוים, נדון למאסר בן 30 חודשים; בע"פ 6489/20 פוקלונסקי נ' מדינת ישראל (8.4.21) נדחה ערעור נאשם שהורשע בהקמת מעבדה, גידול קנבוס במשקל של 100 ק"ג, החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 24-48 חודשי מאסר. בהתחשב בעברו הפלילי בעבירות דומות נדון למאסר בן 33 חודשים;

בע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל (12.8.18), נדון ערעור הנאשם וערעור שכנגד, בגין הרשעתו בעבירות קשירת קשר לפשע, שיבוש מהלכי משפט, וייצור והכנת סמים במעבדה שהקים, יחד עם אחרים, בה נתפס קנבוס במשקל 137.6 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 36-56 חודשי מאסר. הנאשם נדון ל-26 חודשי מאסר תוך סטייה מהמתחם מטעמי שיקום. בית המשפט העליון דחה את שני הערעורים;

בע"פ 8224/17 פרץ נ' מדינת ישראל (21.6.18) נדון ערעור נאשם שהקים מחסן והקים בו מעבדה לגידול סם קנבוס, בה נתפסו סמים במשקל של 170 ק"ג. נקבע מתחם ענישה הנע בין 30-48 חודשי מאסר. הנאשם, גילו מבוגר, ללא עבר, מצבן הרפואי של בנות משפחתו מורכב, נדון למאסר בן 36 חודשים. הנאשם חזר מערעורו לאחר שנשמעו הערות בית המשפט העליון;

בע"פ 5093/17 בקשט נ' מדינת ישראל (1.1.18) קיבל בית המשפט העליון את ערעורם של שני נאשמים, ללא עבר פלילי, שהורשעו בעבירות ייצור והכנת סם קנבוס במעבדה שהקימו, בה נתפסו שתילים במשקל של 131 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 30-48 חודשי מאסר. בית המשפט העליון הקל בעונשם מטעמי שיקום, והעמיד אותם על 28 חודשים, חלף 34 שקבע בית המשפט המחוזי, ו-24 חודשים, חלף 30;

בת"פ (מח' מרכז) 7867-04-22 מדינת ישראל נ' כהן (גזר דיני מיום 25.12.23) הורשע נאשם בהקמת מעבדה וגידול 110 ק"ג קנבוס ונטילת חשמל שלא כדין בסכום לא ידוע. קבעתי מתחם ענישה הנע בין 27-55 חודשי מאסר. הנאשם, לחובתו עבר פלילי שאינו מכביד, ניהל מרבית חייו אורח חיים התמכרותי, ובשנים האחרונות עבר טיפול ומצבו התייצב, נדון לעונש מאסר בן 17 חודשים בחריגה לקולא מטעמי השיקום ;

בת"פ (מח'ת"א) 37495-01-20 מדינת ישראל נ' מנחם (16.11.21) הורשע נאשם בעבירת ייצור והכנת סם קנבוס במעבדה שהקים, ובנטילת חשמל שלא כדין. צירף תיק נוסף שהתנהל בבית משפט השלום בעבירת החזקת סם קנבוס במשקל 4.10 לצריכה עצמית. במעבדה נמצא סם קנבוס במשקל כולל של 120 ק"ג נטו. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 30-54 חודשי מאסר. הנאשם, בעל עבר פלילי, נדון למאסר בן 20 חודשים תוך סטייה מהמתחם מטעמי שיקום, והופעל מאסר מותנה בן 5 חודשים בחופף לו;

בת"פ (מח-ב"ש) 3750-08-20 מדינת ישראל נ' אנריקז (9.6.22) נדון נאשם בעל עבר רלוונטי בגין מעבדה לגידול סם במשקל של כ-120 ק"ג וגניבת חשמל. נקבע מתחם שנע בין 60-36 חודשי מאסר. הנאשם נדון למאסר בן 50 חודשים, הופעל תנאי בן 12 חודשים במצטבר ולעונש כולל של 62 חודשי מאסר וקנס בסך 200,000 ₪. הנאשם הגיש ערעור על חומרת העונש, ע"פ 5512/22 אך חזר בו מערעור על חומרת עונש המאסר לאור הערות בית המשפט העליון, עונש הקנס הופחת ל-150,000 ₪ (27.3.23);

בת"פ (מח'ת"א) 49034-02-19 מדינת ישראל נ' אוחיון (7.1.20), הורשע נאשם, בעל עבר פלילי, בעבירות ייצור והכנת סם קנבוס במעבדה שהקים יחד עם אחרים, ובנטילת חשמל שלא כדין. במעבדה נמצא קנבוס במשקל כולל של 114 ק"ג. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 18-40 חודשי מאסר, והנאשם נדון למאסר בן 20 חודשים. עיינתי בפסיקה שאליה הפנתה ההגנה, בחלקה מתחם הענישה דומה לזה שפורט. בע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל (1.8.18) נדון הנאשם בגין הקמת מעבדה לגידול סם במשקל כ-137 ק"ג, למאסר בן 26 חודשים, ערעור נדחה; ע"פ 5807/17 דרחי נ' מדינת ישראל (18.6.18), הנאשם העיקרי בתיק מעבדה במשקל של כ-76 ק"ג, כמחצית הכמות משבתיק זה, נדון למאסר בן 34 חודשים. בית המשפט העליון הפחית את העונש המאסר ל-28 חודשי מאסר. במקרים אחרים מדובר בפסיקה שיקומית ובחריגה ממתחם הענישה מטעמי שיקום.

12. על יסוד כל אלו, מצאתי לקבוע מתחם ענישה הנע בין 27-50 חודשי מאסר.

13. הנאשם יליד 1990, הורשע בשנת 2015 בגין עבירות אלימות ונדון למאסר בן 9 חודשים, בשנת 2021 נדון בגין תיק סמים (ת"פ 7607-02-21) למאסר על תנאי בן 4 חודשים שהוא בר הפעלה. מאחר שהמאשימה לא עתרה להפעיל את התנאי וב"כ הנאשם ביקש להפעילו בחופף, כך ייעשה. כעולה מתסקירו של הנאשם, נסיבות חייו אינן קלות, וגם בשנים האחרונות, לאחר שנישא והפך לאב התקשה לייצב את אורח חייו, הוא לא עבד באופן מסודר, נטל הלוואות שהתקשה להשיב והשתמש בסמים. הנאשם בחר לפתור את תשלום חובותיו בקיצור דרך, לא בעבודה קשה ואף לא בנטילת הלוואה מגורם לגיטימי אלא בהתנהלות עוברת חוק. הנאשם שהה מספר חודשים במעצר בתנאי איזוק ושיתף פעולה עם שירות המבחן, ולאחר ששב ונעצר עקב הפרות מתפקד בבית המעצר באופן תקין ומגלה מוטיבציה ראשונית לשקם את חייו אם בתקופת המאסר ואם לאחר שחרורו בסיוע מר אזרד.

14. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים, הודאת הנאשם ופגיעת המאסר במשפחתו ומנגד את עברו הפלילי והעדר המלצה טיפולית, מצאתי ללכת לקראתו ולמקם את עונשו קרוב לתחתית המתחם. יש לקוות שהנאשם יעמוד בהבטחותיו לבית המשפט ולמשפחתו הצעירה הזקוקה לו ויערוך שינוי ממשי באורחות חייו. אשר לקנס- טיב המעשים המיוחסים לנאשם בצירוף גניבת חשמל בהיקף רב מחייבים הטלת קנס משמעותי. אתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם ואשית עליו קנס שאינו גבוה. יש להניח כי הנאשם יחוייב לשלם לחברת חשמל את חובה בהליך נפרד.

15. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 28 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו בתיק זה בהתאם לרישומי שב"ס (למעט התקופה ששהה בתנאי איזוק).

ב. מפעילה תנאי בן 4 חודשים מת"פ 7607-02-21 שלום תל אביב בחופף לתקופת מאסרו.

ג. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירת סמים מסוג פשע.

ד. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירת נטילת חשמל או עבירת סם מסוג עוון.

ה. קנס בסך 20,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.12.24.

ו. חילוט כל הציוד כמפורט בסעיף 2 בעובדות כתב האישום המתוקן. הסמים - להשמדה.

צו כללי למוצגים

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ח' תמוז תשפ"ד, 14 יולי 2024, במעמד הצדדים.